



wel of niet accepteren van een erfenis, wat zijn de keuzes?

Een erfgenaam heeft de keuze de erfenis wel of niet te accepteren. Er zijn drie keuzes: de erfenis accepteren (zuiver aanvaarden), accepteren onder voorwaarden (beneficiair aanvaarden) of afstand doen (verwerpen).

u wilt de erfenis accepteren

Het accepteren van de erfenis wordt ook wel zuiver aanvaarden genoemd. De keuze om de erfenis te aanvaarden kan grote gevolgen voor uw eigen financiën hebben. Bij zuivere aanvaarding moet u namelijk, als de erfenis niet groot genoeg is om de schulden van de erfenis te betalen, deze schulden zelf uit uw eigen vermogen betalen. Alleen bij een onbekend testament of een onverwachte schuld kan de rechter u soms beschermen.

Het accepteren van de erfenis hoeft niet via de rechtbank te lopen waardoor 160 euro (2025) wordt bespaard. Zuivere aanvaarding ontstaat automatisch door u te gedragen als erfgenaam, zoals door het pinnen met het pasje van de overledene of het verkopen van bezittingen uit de erfenis.

u wilt de erfenis onder voorwaarden accepteren

Het accepteren van de erfenis onder voorwaarden wordt ook wel beneficiair aanvaarden genoemd. Het voordeel is dat u daarmee wordt beschermd tegen alle schulden uit de erfenis (met uitzondering van eventuele uitvaartkosten die de gemeente heeft betaald). Wel moet u de erfenis, als er meer schulden dan bezittingen in zitten, samen met de andere erfgenamen afwikkelen volgens de procedure die in de wet staat en onder toezicht van de rechter. Dit wordt 'vereffening' genoemd. Vereffening kost de erfgenamen meer werk en kan ook extra kosten geven.

Erfgenamen die het zekere voor het onzekere willen nemen, kiezen vaak voor beneficiaire aanvaarding. Zodra namelijk blijkt dat er voldoende geld in de erfenis zit om de schulden te betalen, hoeft de procedure van de vereffening niet verder te worden gevolgd.

Het beneficiair aanvaarden kost hoe dan ook extra geld door de griffierechten van 160 euro (2025) die de rechtbank daarvoor rekent. Het beneficiair aanvaarden kan ook via ons kantoor bij de rechtbank worden geregeld. Er wordt bij de rechtbank een akte opgemaakt die in het boedelregister wordt opgenomen. Iedereen kan bij de rechtbank informatie opvragen over wat er in het boedelregister staat.

u wilt afstand doen van de erfenis

Als u geen erfgenaam wilt zijn, dan kunt u afstand van de erfenis doen. Dit wordt ook wel verwerping genoemd. De belangrijkste gevolgen van verwerping zijn:

- ♦ U loopt niet het risico dat u de schulden van de erfenis zelf uit eigen vermogen hoeft te

betalen (met uitzondering van het verhaal van de gemeente als zij de uitvaartkosten hebben betaald). Daar staat tegenover dat u ook helemaal niets meer uit de erfenis krijgt, ook geen persoonlijke bezittingen. Als u een kind bent van de overledene, kunt u in sommige gevallen alleen een geldbedrag uit de erfenis ontvangen (als de erfenis groot genoeg is) door een beroep te doen op uw legitieme portie.

- ♦ In sommige verzekeringspolissen is geregeld dat erfgenamen die de erfenis hebben verworpen, geen recht meer hebben op de uitkering van die polis. Als er een levensverzekering is, is het daarom verstandig vóór verwerping dit eerst in de polisvoorwaarden te (laten) checken.
- ♦ Door zelf te verwerpen, kan uw kind in uw plaats als erfgenaam worden aangemerkt. Als uw kind jonger is dan 18 jaar dan moet u eerst toestemming van de kantonrechter aanvragen om de erfenis namens uw kind te mogen verwerpen. Deze toestemming wordt in principe alleen gegeven als de erfenis niet groot genoeg is om de schulden te betalen. Wij kunnen u met het aanvragen van de toestemming van de kantonrechter helpen.

Als u een kind, kleinkind of achterkleinkind van de overledene bent en u kiest voor verwerping, dan komt u voor een extra keuze te staan: wel of geen beroep op uw legitieme portie. Door een beroep op uw legitieme portie krijgt u recht op een geldbedrag uit de erfenis. Dit bedrag is minder dan wat uw erfdeel als erfgenaam is. Hoeveel dat geldbedrag uiteindelijk is hangt af van de omvang van de erfenis en een aantal andere factoren. Wanneer u het geldbedrag ontvangt hangt ook af van een aantal factoren. Als u een beroep wilt doen op uw legitieme portie, dan moet dat bij de verwerping worden aangegeven. Daarna is het anders te laat.

Als u verwerpt krijgt iemand anders het erfdeel waar u afstand van doet. Mocht u nadenken om te verwerpen zodat uw erfdeel bijvoorbeeld bij uw kind of iemand anders terecht komt, dan denken wij van te voren graag met u mee. Wij kunnen beoordelen bij wie daadwerkelijk uw erfdeel terecht komt en kunnen een inschatting geven welke financiële gevolgen daarbij komen kijken. Verwerpen om direct erfbelasting te besparen heeft vaak geen zin.

Voor het verwerpen van de erfenis moet bij de rechtbank een verklaring worden afgelegd. Hiervoor moet u griffierecht van 160 euro (2025) betalen. Het verwerpen kan ook via ons kantoor bij de rechtbank worden geregeld. Er wordt bij de rechtbank een akte opgemaakt die in het boedelregister wordt opgenomen. Iedereen kan bij de rechtbank informatie opvragen over wat er in het boedelregister staat. Als u een beroep wilt doen op uw legitieme portie is het advies om de verwerping via ons kantoor te regelen.

u kunt maar één keer kiezen

In de wet is vastgelegd dat een erfgenaam maar één keer een keuze kan maken. De keuze die u maakt, is dus meteen definitief. Daarnaast is het zo dat er geen keuze meer is als u door gedragingen als erfgenaam de erfenis al zuiver heeft aanvaard, bijvoorbeeld door het pinnen met het pasje van de overledene of het meenemen of verkopen van bezittingen uit de erfenis. Daarom adviseren wij u niet te lang te wachten met het maken van een keuze en de afwikkeling van de erfenis nog niet op te starten. Wel mogen abonnementen etc. worden opgezegd om daarmee lopende kosten stop te zetten. Ook mag de huur worden opgezegd als de inboedel netjes wordt opgeslagen.

soms heeft een erfgenaam minder keuze

Een erfgenaam die jonger is dan 18 jaar, in de schuldsaneringsregeling zit, failliet is, onder curatele staat of waarbij sprake is van een meerderjarigenbewind, mag volgens de wet een erfenis niet zuiver aanvaarden. Deze erfgenaam kan een erfenis alleen beneficiair aanvaarden of verwerpen. Bij verwerping is toestemming van de rechter nodig; voor de aanvraag hiervan hoeft geen griffierecht te worden betaald. Deze toestemming wordt in principe alleen gegeven als de erfenis niet groot genoeg is om de schulden te betalen.

heeft u hulp nodig bij uw keuze?

Omdat een eenmaal gedane keuze niet meer te wijzigen is, is het belangrijk vooraf goed over uw keuze na te denken. Wij kunnen u daarbij helpen: wij kunnen u adviseren bij het maken van een keuze en u helpen met het officiële gedeelte bij de rechtbank e.d. U kunt ook contact met ons opnemen voor meer informatie.

In deze informatiekaart staat algemene informatie over het onderwerp. Wij helpen u uiteraard graag verder als u vragen heeft over wat het onderwerp en de informatie voor uw specifieke situatie betekent.